



Stor-Elvdal kommune  
Postboks 85  
2481 Koppang

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Dato:

**2012/1624 ART-VI-GKM**

**02.03.2012**

Arkivkode:

**445.21**

## Foreløpig svar på anmodning om iverksettelse av vårfelling av brunbjørn i Stor-Elvdal kommune

Direktoratet viser til deres anmodning om iverksettelse av vårfelling av brunbjørn av 1. februar 2012, der dere søker om uttak i et begrenset område vest for Glomma i Stor-Elvdal kommune.

I deres søknad viser dere til at det de siste 20 år har vært problemer med brunbjørn som gjør skade på sau i Stor-Elvdal kommune. Det er gitt flere skadefellingstillatelser, men kun to har vært vellykket. Mangel på effektiv skadefelling gjør at dette virkemidlet alene, som det praktiseres nå, er lite egnet for å redusere skader i følge søker.

Det opplyses at det er tre gjenværende beiteområder for sau, alle vest for Glomma. I tillegg beiter sau fra flere sauebruk i Stor-Elvdal i et beiteområde på Storfjellet i Ringebu kommune. Alle disse beiteområdene har årvisse og store skader på sau forvoldt av brunbjørn.

### Direktoratets foreløpige vurderinger

Det nasjonale bestandsmålet for brunbjørn ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 15 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Stortinget vedtok gjennom rovviltforliket i 2011, Representantforslag 163 S (2010-2011), at bestandsmålet skal endres fra 15 til 13 årlige ynglinger nasjonalt. Det nasjonale bestandsmålet for brunbjørn er fordelt på fire av åtte forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 5 (Hedmark) er det fastsatt et bestandsmål på 3 årlige ynglinger. På bakgrunn av endring i nasjonalt bestandsmål for brunbjørn, skal de regionale bestandsmålene endres. Miljøverndepartementet har nå sendt forslag til endring av rovviltforskriften på høring.

I rovviltforliket punkt 3.1 fremgår det at det skal tilstrebes et jevnere forhold mellom binner og hannbjørner enn det som er i dag, og det settes et tak på antall hannbjørn slik at det ikke skal overstige 1,5 ganger antallet binner. Dog ikke slik at uttak av hannbjørner tas innenfor binneområdene.

Vi viser videre til rovviltforliket punkt 2.2.4 der det fremgår at miljøforvaltningen, i de tilfeller der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, så langt det er mulig skal sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingskvote er gitt. Uttak i det som av rovviltnemndene er definert som prioriterte beiteområder i de enkelte regionene skal prioriteres. Jf. rovviltforliket punkt 2.2.5 har direktoratet myndighet til å fatte vedtak om hvordan og hvor ekstraordinære uttak skal igangsettes for



så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Videre heter det i punkt 2.2.18 at ekstraordinære uttak etter endt lisensfellingsperiode for bjørn skal kunne tillates i enkelttilfeller hvor det er sannsynliggjort et konkret skadepotensial på husdyr eller tamrein.

Av en avgang på 15 brunbjørn i Norge i 2011, ble bare to skutt under lisensfelling. I tråd med Stortingets rovviltforlik i 2011, punkt 2.2.4 åpnet direktoratet for ekstraordinære uttak av bjørn i utvalgte områder høsten 2011 fordi lisensfellingen ikke hadde gitt tilfredsstillende resultat.

Direktoratet rettet forsøk på ekstraordinære uttak mot prioriterte beiteområder, hvor det var påvist at bjørn hadde voldt skade i 2011 og tidligere år. I tillegg ble det gjort vurderinger av muligheten for å gjennomføre andre tiltak enn felling i området, hvor mange bjørner som hadde blitt felt i området tidligere år, samt fremtidig skadepotensiale. På denne bakgrunnen prioriterte direktoratet forsøk på ekstraordinære uttak i Neiden (Finnmark), Holtålen (Sør-Trøndelag), Hattfjelldal (Nordland) og Hedmarksvidda (Hedmark). Til tross for at man lokalt oppfordret befolkningen til å bidra med tips og feltmannskaper forsøkte å finne spor etter bjørn, lykkes man ikke med denne type uttak i 2011.

Ekstraordinære uttak av bjørn skal i hovedsak iverksettes på høsten før bjørnene går i hi. Jf. rovviltforliket punkt 2.2.18 og brev fra Miljøverndepartementet 29. november 2011, vil direktoratet i enkelttilfeller iverksette ekstraordinære uttak også våren 2012. Dette vil i hovedsak være aktuelt i de områdene som ble prioritert for ekstraordinære uttak høsten 2011.

Jf. rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelingen forvaltes tydelig. Det følger av forvaltningsplanen i region 5, føringer i brev fra Landbruks- og matdepartementet og Miljøverndepartementet av 28. juli 2006, og rovviltforliket av 2011 punkt 2.2.19 at i de områder som er definert som prioriterte rovviltområder skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Rovviltnemnda i region 5 har gjennom sin forvaltningsplan prioritert områder til beiteområder (grønne områder i forvaltningsplanen), differensierte områder som er viktige for både rovvilt og beitedyr (blå områder i forvaltningsplanen) og prioriterte rovviltområder (gule områder i forvaltningsplanen).

Stor-Elvdal kommune ligger delvis i grønt område i forvaltningsplanen, og delvis i blått område i forvaltningsplanen. Sørlike deler av Stor-Elvdal kommune ligger innenfor området som kan omtales som Hedmarksvidda. Dette området er fortsatt aktuelt for ekstraordinære uttak våren 2012, basert på vurderingen direktoratet gjorde i høst for utvelgelse av områder der ekstraordinære uttak skulle prioriteres. Direktoratet vil vurdere vedtak om vårfelling av bjørn nærmere når bjørnene er på vei ut av hiene og når det blir mulig å finne spor etter bjørn.

Med hilsen

**Direktoratet for naturforvaltning**

Yngve Svarte e.f.  
Direktor avdeling for artsforvaltning

Knut Morten Vangen  
Knut Morten Vangen



Kopi til:

Atnelien Hamnelag BA v/Ole Harald Kulstad  
Utmarkskommunenes Sammenslutning  
Mykleby beitelag v/Anne Ulvig  
Storfjellet beitelag BA v/ Ingvald Lyngar Landet  
Odd Grundt

Pb 1148 Sentrum  
Skytebaneveien 4  
Landet gård, Østsida 603  
Sørstugutua 38

2477 SOLLIA  
0104 OSLO  
2480 KOPPANG  
2480 KOPPANG  
2480 KOPPANG